

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE

**PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY
ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA
DLA WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
na lata 2016 – 2020”**

Poznań, 2016 r.

Opracowanie:

EKOSTANDARD
Pracownia Analiz Środowiskowych
Ul. Wiązowa 1B/2, 62-002 Suchy Las
www.ekostandard.pl
email: ekostandard@ekostandard.pl
tel./faks (61) 812 55 89; kom. 505 006 914

Prace nad Programem i Prognozą prowadzone były we współpracy z Departamentem Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, gminami i powiatami należącymi administracyjnie do województwa wielkopolskiego oraz innymi jednostkami zaangażowanymi w realizację działań związanych z ochroną środowiska na terenie województwa wielkopolskiego.

1. PODSTAWY PRAWNE

Bezpośrednią delegację dla postępowania administracyjnego w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko w prawodawstwie polskim stanowi art. 46 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.) dokonującej w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- dyrektywy Rady 85/337/EWG z dnia 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne (Dz. Urz. WE L 175 z 05.07.1985, str. 40, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 1, str. 248);
- dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, str. 7, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz. Urz. WE L 197 z 21.07.2001, str. 30; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 157);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/4/WE z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylającej dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. Urz. WE L 41 z 14.02.2003, str. 26; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdz. 15, t. 7, str. 375);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/35/WE z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE (Dz. Urz. UE L 156 z 5.06.2003, str. 17; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 466);
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli (Dz. Urz. UE L 24 z 29.01.2008, str.8).

Poza ww. aktami prawnymi, postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko regulują dodatkowo:

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r. poz. 672, z późn. zm.);
- ustawa z dn. 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015 r. poz. 199, z późn. zm.);
- ustawa a dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2016r. poz. 290, z późn. zm.);

- ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 23, z późn. zm.).

Art. 55 ust. 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.), określa zakres podsumowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

2. USTALENIA ZAWARTE W PROGNOZIE ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Przedmiotem Prognozy jest *Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020*.

Prognoza oddziaływania na środowisko została wykonana z uwzględnieniem zakresu określonego w art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353, z późn. zm.).

Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 porusza szeroko rozumianą problematykę ochrony środowiska na terenie województwa. W *Programie* zawarty jest opis stanu środowiska na terenie województwa oraz presje, jakim podlegają poszczególne komponenty środowiska. Na podstawie diagnozy stanu środowiska w *Programie* określone zostały cele i kierunki interwencji, rodzaj i harmonogram działań proekologicznych, środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów (monitoring realizacji *Programu* oraz nakłady finansowe potrzebne na wdrożenie założeń *Programu*).

Zgodnie z *Wytocznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska* Program ochrony środowiska powinien wyznaczać cele strategiczne w zakresie następujących obszarów interwencji:

- ochrona klimatu i jakości powietrza;
- zagrożenie hałasem;
- pola elektromagnetyczne;
- gospodarowanie wodami;
- gospodarka wodno-ściekowa;
- zasoby geologiczne;
- gleby;
- gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów;
- zasoby przyrodnicze;
- zagrożenie poważnymi awariami.

Poza głównymi obszarami interwencji w strategii ochrony środowiska uwzględniono również zadania horyzontalne takie, jak działania edukacyjne czy monitoring środowiska:

- edukacja - cel świadome ekologicznie społeczeństwa;
- monitoring środowiska - cel: zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska.

Tabela 1. Cele oraz kierunki interwencji Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020

Cele	Kierunki interwencji
1. Ochrona klimatu i jakości powietrza	
<p>dobra jakość powietrza atmosferycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm - osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM10, pyłu PM2,5;</p> <p>osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu;</p> <p>osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu;</p> <p>ograniczenie emisji gazów cieplarnianych</p>	<p>zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza m.in. poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach</p> <p>osiągnięcie poziomów dopuszczalnych zanieczyszczeń powietrza: pyłu PM10, pyłu PM2,5; osiągnięcie poziomu docelowego benzo(a)pirenu</p> <p>rozwój rozproszonych odnawialnych źródeł energii</p> <p>rozwój i modernizacja zbiorowych systemów ciepłowniczych</p> <p>rozwój i modernizacja transportu zbiorowego w kierunku transportu przyjaznego dla środowiska; wspieranie ekologicznych form transportu - budowa ścieżek rowerowych</p> <p>termomodernizacja</p> <p>ograniczenie emisji niskiej; modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła</p> <p>rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych</p> <p>rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych</p>
2. Zagrożenia hałasem	
<p>dobry stan klimatu akustycznego bez przekroczeń dopuszczalnych norm poziomu hałasu;</p> <p>zmniejszenie liczby osób narażonych na ponadnormatywny hałas</p>	<p>ochrona przed hałasem</p> <p>zmniejszanie hałasu</p>
3. Pola elektromagnetyczne	
<p>utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych na poziomach nieprzekraczających wartości</p>	<p>ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym</p>
4. Gospodarowanie wodami	
<p>zwiększenie retencji wodnej województwa;</p> <p>ograniczenie wodochłonności gospodarki;</p> <p>osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej</p>	<p>gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody; zwiększenie retencji wodnej</p> <p>zwiększenia bezpieczeństwa powodziowego; minimalizacja ryzyka powodziowego</p> <p>ochrona i zrównoważone gospodarowanie zasobami wodnymi</p>

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Cele	Kierunki interwencji
dobrego stanu wód	optymalizacja zużycia wody
	dążenie do osiągnięcia dobrego stanu wód
	ograniczenie odpływu biogenów z terenów rolniczych
	działania rekultywacyjne
5. Gospodarka wodno-ściekowa	
poprawa jakości wody; wyrównanie dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich	zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki
	rozbudowa infrastruktury oczyszczania ścieków, w tym realizacja programów sanitacji w zabudowie rozproszonej
6. Zasoby geologiczne	
ograniczenie presji wywieranej na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalin; rekultywacja terenów poeksploatacyjnych	racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
	zabezpieczanie cennych gospodarczo złóż surowców mineralnych, w tym wód leczniczych, wód termalnych i solanek
	ograniczanie presji środowiskowej wywieranej przez sektor górniczy
	zmniejszenie uciążliwości wynikających z wydobywania kopalin
7. Gleby	
dobra jakość gleb; rekultywacja i rewitalizacja terenów zdegradowanych	ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi
	remediacja terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacja terenów zdegradowanych
	rekultywacja i dekontaminacja terenów przemysłowych (w tym terenów powojсковych)
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	
ograniczenie ilości odpadów komunalnych przekazywanych do składowania; ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko	racjonalne gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne
	budowa infrastruktury do selektywnego zbierania odpadów komunalnych
	budowa instalacji służących do odzysku (w tym recyklingu), termicznego przekształcania z odzyskiem energii oraz instalacji unieszkodliwiania odpadów
	minimalizacja składowanych odpadów
	zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych
	gospodarowanie odpadami innymi niż komunalne
9. Zasoby przyrodnicze	
zwiększenie lesistości województwa; zachowanie różnorodności biologicznej	przywrócenie/utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000

Cele	Kierunki interwencji
	ochrona form ochrony przyrody i innych obszarów cennych przyrodniczo, tworzenie nowych form ochrony przyrody ochrona gatunkowa trwale zrównoważona gospodarka leśna stworzenie warunków ochrony korytarzy ekologicznych i przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, utrzymanie i odtwarzanie ekosystemów i ich funkcji ochrona krajobrazu tworzenie zielonej infrastruktury
10. Zagrożenia poważnymi awariami	
utrzymanie stanu bez incydentów o znamionach poważnej awarii	wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przeciwdziałanie awariom instalacji przemysłowych minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii i zagrożeń środowiska dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej
11. Edukacja	
świadome ekologicznie społeczeństwo	zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców i zmiana ich zachowań na proekologiczne
12. Monitoring środowiska	
zapewnienie wiarygodnych informacji o stanie środowiska	monitoring środowiska kontrola podmiotów korzystających ze środowiska

Realizacja celów i zadań zawartych w *Programie* wpisuje się w szereg dokumentów strategicznych poziomu międzynarodowego, krajowego, regionalnego. Zgodność założeń *Programu* z tymi dokumentami gwarantuje, że podejmowane działania w skali lokalnej harmonizują z kierunkami rozwoju ustalonymi na wyższych szczeblach administracji. Oznacza to, że planowane działania nie są przypadkowe, lecz służą osiągnięciu celów o charakterze globalnym i długoterminowym.

W nowym systemie zarządzania rozwojem Polski, którego podstawę stanowi ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383, z późn. zm.) do głównych dokumentów strategicznych, w oparciu o które prowadzona jest polityka rozwoju, należą:

- Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
- Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjne gospodarka, sprawne państwo.

Realizacji celów rozwojowych Strategii Rozwoju Kraju 2020 służyć ma 9 strategii zintegrowanych:

- Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r.”;
- Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”;
- Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku)
- Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020;
- Strategia „Sprawne Państwo 2020”;
- Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022;
- Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2010–2020: regiony, miasta, obszary wiejskie;
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020;
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020.

W zakresie ochrony środowiska kluczowymi dokumentami są: Strategia "Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko - perspektywa do 2020 r." (BEiŚ), „Strategia rozwoju transportu do 2020 roku” (SRT) oraz „Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012-2020” (SZRWRiR).

Stwierdzono, że cele *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego* są zgodne z celami i kierunkami interwencji ww. dokumentów. Ponadto cele *Programu* są zgodne z celami określonymi w pozostałych dokumentach strategicznych poziomu europejskiego, krajowego oraz wojewódzkiego.

Zakres przestrzenny prognozy dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* ograniczony jest do granic administracyjnych województwa wielkopolskiego. Prognoza analogicznie do projektu programu ochrony środowiska swoim horyzontem czasowym sięga roku 2020.

Ze względu na swój charakter *Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* opisuje poszczególne założenia w sposób ogólny, poruszając szerokie spektrum zagadnień i obszarów związanych z ochroną środowiska przyrodniczego województwa wielkopolskiego. Sytuacja ta determinuje poziom szczegółowości sporządzonej prognozy oddziaływania na środowisko.

Przeprowadzając analizę potencjalnego oddziaływania *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* na środowisko przyrodnicze odniesiono się do poszczególnych zadań zaproponowanych w *Programie*. W stosunku do każdego typu przedsięwzięcia zaplanowanego w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego* przeanalizowano potencjalne oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego (różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, wody, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne). Rozważono także potencjalne oddziaływanie na zdrowie ludzi oraz na obiekty zabytkowe.

Wdrożenie *Programu* nie przyczyni się do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, a prawidłowa realizacja *Programu* przyniesie wymierny efekt ekologiczny, chociażby poprzez podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa. Realizacja ww. projektu nie spowoduje ingerencji i przekształceń w środowisku naturalnym o wysokich walorach przyrodniczych, nie wpłynie negatywnie na obszary chronione, cenne przyrodniczo.

Negatywne oddziaływanie na środowisko przyrodnicze przedsięwzięć zawartych w *Programie* ograniczać się będzie w większości przypadków jedynie do etapu realizacji inwestycji (etapu prac budowlanych związanych z planowaną inwestycją), który wiąże się zazwyczaj z podwyższoną emisją hałasu, emisją spalin z maszyn budowlanych, czy też zwiększoną emisją pyłów. Negatywne

oddziaływania na środowisko przyrodnicze związane z etapem realizacji inwestycji są oddziaływaniami krótkotrwałymi, odwracalnymi, o lokalnym charakterze. Na etapie eksploatacji oddziaływanie na środowisko będzie znikome, prawdopodobnie mniejsze w stosunku do stanu obecnego.

Oddziaływania skumulowane będą związane z jednoczesną realizacją w kilku zadań w tym samym czasie, na sąsiadujących terenach (akumulacja wpływów w czasie i przestrzeni). Związane będą z okresowym zwiększeniem hałasu i zanieczyszczenia powietrza związanego z etapem prac budowlanych. Należy jednak podkreślić, że natężenie i zakres przewidywanych oddziaływań skumulowanych będą niewielkie. Będą to oddziaływania krótkoterminowe, ograniczone do czasu trwania prac budowlanych.

Oddziaływania wtórne zachodzących najczęściej w sytuacji wzrostu jednej emisji, powstającej w związku z ograniczeniem innej. Określenie wtórnych oddziaływań w makroskalowych prognozach, sporządzanych na potrzeby dokumentów strategicznych, biorąc pod uwagę ich zasięg oraz stopień ogólności, jest albo w ogóle niemożliwe, albo obarczone zbyt dużą niepewnością, jak również niecelowe na tak wczesnym etapie planowania.

Zadaniem prognoz, wykonywanych na najwcześniejszym etapie planowania i podejmowania decyzji, jest przede wszystkim zidentyfikowanie możliwości wystąpienia oddziaływań na środowisko oraz określenie ich przybliżonej siły i kierunku, po to by umożliwić skorygowanie celów i założeń rozpatrywanego dokumentu, aby jego potencjalne oddziaływania negatywne (zwłaszcza te najsilniejsze) mogły ulec zmniejszeniu, a oddziaływania pozytywne (zwłaszcza te najsłabsze) zwiększeniu.

Większość z zamierzeń inwestycyjnych przewidywanych do realizacji w ramach *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* wymagać będzie przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w odniesieniu do konkretnych warunków środowiskowych. W związku z tym przyjęto, że na tym etapie wystarczające będzie omówienie typowych oddziaływań i ich potencjalnych skutków środowiskowych. Dla części zadań ze względu na ich bardzo ogólny charakter nie można było jednoznacznie określić wpływu na środowisko.

Prognoza proponuje szereg działań minimalizujących potencjalnie negatywne skutki realizacji *Programu*. Są to działania organizacyjne i techniczne, których realizacja może zminimalizować potencjalnie negatywne oddziaływania na środowisko poszczególnych inwestycji.

Zestawienie oddziaływań ustalonych w Prognozie dla poszczególnych zadań określonych w *Programie* zawiera załączona tabela. Podsumowanie to przedstawia końcowy, sumaryczny wpływ planowanych inwestycji na komponenty środowiska, człowieka oraz dobra kultury.

3. OPINIE WŁAŚCIWYCH ORGANÓW

Zgodnie z art. 53 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, organ opracowujący projekt dokumentu uzgadnia z właściwymi organami zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Organami właściwymi dla *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-*

2020 są Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem z dnia 19 kwietnia 2016 roku (znak: DSR-III.7011.10.2015) zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 25 maja 2016 roku (znak: WOO-III.411.202.2016.MM.1) uzgodnił zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020*.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem z dnia 19 kwietnia 2016 roku (znak: DSR-III.7011.10.2015) zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020*.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pismem z dnia 5 maja 2016 roku (znak: DN-NS.9012.623.2016) wydał opinię sanitarną uzgadniającą zakres informacji zawartych w prognozie.

W opinii obu ww. organów zakres prognozy oddziaływania na środowisko dla *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* powinien być zgodny z art. 51 ust. 2 cytowanej wyżej ustawy.

Zgodnie z art. 54. ust. 1, w związku z art. 57 ust. 1 pkt. 2 i art. 58 ust. 1 pkt. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, regionalny dyrektor ochrony środowiska i wojewódzki inspektor sanitarny opiniuje projekty programu ochrony środowiska na szczeblu lokalnym wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. *Program Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* oraz prognoza oddziaływania dokumentu na środowisko podlega opiniowaniu przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu oraz Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Poznaniu.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem z dnia 30 czerwca 2016 roku (znak: DSR-III.7011.10.2015) zwrócił się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu o zaopiniowanie projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem z dnia 3 sierpnia 2016 roku (znak: WOO-III.410.485.2016.PW.1) zaopiniował projekt *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Informację na temat uwzględnienia uwag znajdują się w tabeli w załączniku 2 do niniejszego podsumowania

Marszałek Województwa Wielkopolskiego pismem z dnia 30 czerwca 2016 roku (znak: DSR-III.7011.10.2015) zwrócił się do Wielkopolskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora

Sanitarnego w Poznaniu o zaopiniowanie *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Poznaniu pismem z dnia 25 lipca 2016 roku (znak: DN-NS.9012.1077.2016) pozytywnie zaopiniował projekt *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko bez uwag.

4. UWAGI I WNIOSKI ZGŁOSZONE PODCZAS KONSULTACJI SPOŁECZNYCH

Projekt *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* wraz z prognozą oddziaływania na środowisko został udostępniony społeczeństwu w celu zapewnienia jego udziału w procedurze strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Marszałek Województwa Wielkopolskiego w ogłoszeniu poinformował o opracowywaniu *Programu* oraz o możliwości zapoznania się z treścią dokumentu i możliwością wnoszenia uwag.

Ogłoszenie zostało zamieszczone w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, wywieszona na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu oraz rozesłana pocztą do władz jednostek samorządowych z terenu województwa wielkopolskiego oraz innych instytucji uczestniczących w przygotowaniu projektu *Programu*. Od dnia 30 czerwca 2016 roku do dnia 22 lipca 2016 roku włącznie zapewniono udział społeczeństwa w opracowaniu ww. dokumentu w ramach konsultacji społecznych.

Dodatkowo w ramach ww. konsultacji społecznych zorganizowano pięć spotkań konsultacyjnych:

- Poznań: 07.07.2016 r., Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu, al. Niepodległości 34, Sala Posiedzeń nr 1, godz. 10:00;
- Konin: 08.07.2016 r., ul. Wiosny Ludów 6, Sala ratuszowa, godz. 10:00;
- Kalisz: 12.07.2016 r., Fundacja Kaliski inkubator Przedsiębiorczości, ul. Częstochowska 25, Sala Seminarystyczna, piętro II, godz. 10:00;
- Leszno: 13.07.2016 r., Urząd Miasta Leszna, ul. Kazimierza Karasia 15, Sala Sesyjna, godz. 10:00;
- Piła: 14.07.2016 r., Urząd Miasta Piła, pl. Staszica 10, sala 229B, godz. 10:00.

Zgodnie z protokołami z ww. wymienionych spotkań wniesiono następujące uwagi:

- Poznań:
 - Przedstawiciel Gminy Babiak zwrócił uwagę na zapisy dotyczące ograniczenia presji na środowisko podczas prowadzenia prac geologicznych i eksploatacji kopalni w kontekście prowadzenia wydobycia węgla metoda odkrywkową i zapisów w tym temacie zawartych w Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego. Ponadto zwrócił uwagę na temat wyrównania dysproporcji pomiędzy stopniem zwodociągowania i skanalizowania na terenach wiejskich i brakiem możliwości pozyskania środków na ten cel.
(Wprowadzono dodatkowe zapisy w dokumencie)
 - W trakcie dyskusji został również podniesiony temat usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenach gminnych do roku 2032.

(Nie jest to zakres przedmiotowego dokumentu)

- Przedstawicielka Gminy Luboń zadała pytanie czy ogólnie zagregowanie inwestycji nie będzie się wiązało z brakiem możliwości uzyskania dofinansowania z źródeł zewnętrznych.

(Wyjaśniono, że takie zapisy nie mają wpływu na uzyskanie dofinansowania.

Dokument nie jest prawem miejscowym)

- Poruszony został też temat odnawialnych źródeł energii w kontekście ciągle zmieniających się przepisów prawa.
- Konin: bez uwag.
- Kalisz:
 - Pan Marian Janicki Burmistrz Gminy i Miasta Odolanów wnioskuje o zamieszczenie w przedmiotowym dokumencie zapisu o obowiązku wykaszania dolin rzek na terenie gminy Odolanów. Ponadto poruszane były też kwestie parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu oraz obszarów Natura 2000 w kontekście inwestycji i rozwoju gospodarczego gmin, na terenie których takie formy ochrony funkcjonują. W ramach tych zagadnień Burmistrz Gminy Odolanów zgłosił wniosek o zamieszczenie w treści Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 zapisu, który zobowiązywałby zarówno Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, jak i Marszałka Województwa Wielkopolskiego do priorytetowego (np. poprzez przyznanie dodatkowych punktów) rozpatrywania wniosków o pozyskanie środków z tych instytucji - w sytuacji gdy z takim wnioskiem występuje gmina na terenie której funkcjonuje jedna z ww. form ochrony przyrody. Powyższe miałyby stanowić rekompensatę za ograniczenia jakich doznaje gmina w związku z wieloma zakazami związanymi z tymi formami ochrony przyrody.

(Nie jest to zakres przedmiotowego dokumentu)

- Pan Łukasz Kurek z Urzędu Gminy w Malanowie wnioskuje o wpisanie w Programie informacji o potrzebie istnienia spalarni odpadów w regionie IX, która miałaby powstać w przyszłości.

(Nie jest to zakres przedmiotowego dokumentu)

- Leszno:
 - Pan Marian Bartkowiak Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Leszno wnioskuje, aby w Programie ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 zapisać określone priorytety, które byłyby preferencyjnie traktowane w różnego rodzaju projektach i programach unijnych i innych. W szczególności chodzi o to, ażeby dofinansowania, preferencyjne kredyty i dotacje zarówno z funduszy unijnych, jak i krajowych (np. z Narodowego i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej) w pierwszej kolejności były przeznaczane na realizację owych priorytetowych zadań. Priorytety te powinny być pochodną („średnią ważoną”) problemów poszczególnych gmin z województwa wielkopolskiego. Jednocześnie Marszałek Województwa Wielkopolskiego powinien dojść do porozumienia z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu, tak aby Fundusz ten faktycznie w pierwszej kolejności finansował priorytetowe zadania wskazane w Programie ochrony środowiska dla

województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020. Jako przykłady takich zadań pan Marian Bartkowiak wskazał działania zapobiegające podtopieniom, czy też zagospodarowanie osadów ściekowych.

(Nie jest to zakres przedmiotowego dokumentu)

- Pan Kazimierz Chudy Wójt Gminy Pakosław oraz pan Kornel Klefas z Urzędu Miasta i Gminy Rydzyna poruszyli kwestie wymogu opracowania planu mobilności w procesie ubiegania się o różnego rodzaju dofinansowania ze środków unijnych. Zwrócili Oni uwagę, że opracowywanie takiego planu ma sens w przypadku dużych metropolii, natomiast dla małych miejscowości takie opracowanie jest pozbawione jakiegokolwiek sensu, wręcz absurdalne. W związku z tym wnioskowali, aby (w procesie ubiegania się o różnego rodzaju dofinansowania ze środków unijnych) zamiast takiego planu wystarczył odpowiedni zapis w Programie ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020, dotyczący np. planowanej budowy drogi czy ścieżki rowerowej. Podkreślili też, że różnego rodzaju dokumenty jakich wymaga się podczas takich postępowań powinny być inne dla małych gmin, a inne dla dużych.

(Nie jest to zakres przedmiotowego dokumentu)

- Piła: bez uwag.

Pozostałe uwagi zgłoszone do projektu *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020* zostały przedstawione w załączniku 3 niniejszego podsumowania.

5. WYNIKI POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCEGO TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO, JEŻELI ZOSTAŁO PRZEPROWADZONE

Postępowanie transgraniczne nie było wymagane i nie zostało przeprowadzone. Ze względu na brak bezpośredniego sąsiedztwa obszaru województwa wielkopolskiego z państwami ościennymi oraz stosunkowo dużą odległość województwa od granic państw ościennych, skutki realizacji założeń Programu nie będą miały znaczenia transgranicznego. Program ochrony środowiska przewiduje realizację zadań, które nie będą wywierały transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Organy opiniujące prognozę oddziaływania na środowisko (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska i Wielkopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny) nie wniosły w tym zakresie zastrzeżeń.

6. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE METOD I CZĘSTOTLIWOŚCI PRZEPROWADZANIA MONITORINGU SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ DOKUMENTU

Zgodnie z wymogami dyrektyw proponuje się prowadzenie monitoringu efektów realizacji założeń *Programu* w zakresie opisanym poniżej.

Celem monitoringu jest opisanie zmian stanu środowiska w wyniku realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020*, sprawdzenie

czy założone środki łagodzące przyniosły spodziewany efekt. W tym celu należy wykorzystać funkcjonujący na terenie województwa system monitoringu środowiska przyrodniczego prowadzony przez różne instytucje.

W województwie wielkopolskim monitoring jakości środowiska realizowany jest w ramach monitoringu regionalnego województwa wielkopolskiego i prowadzony jest przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska w Poznaniu.

Monitoring efektów realizacji założeń *Programu Ochrony Środowiska* powinien obejmować wskaźniki presji na środowisko i stanu środowiska, a także wskaźniki społeczno-ekonomiczne.

Wskaźniki stanu środowiska i zmiany presji na środowisko:

- stan jakości powietrza atmosferycznego w województwie - wielkość emisji zanieczyszczeń ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych do atmosfery;
- jakość wód stojących, płynących i podziemnych, jakość wody do picia oraz spełnienie przez wszystkie te rodzaje wód wymagań jakościowych obowiązujących w Unii Europejskiej;
- uciążliwość hałasu, przede wszystkim komunikacyjnego.

Wskaźniki społeczno-ekonomiczne:

- poprawa stanu zdrowia obywateli, mierzona przy pomocy takich mierników jak długość życia, spadek umieralności niemowląt, spadek zachorowalności.

Ponadto należy monitorować proces wdrażania *Programu* poprzez określenie jednostek odpowiedzialnych za wdrożenie poszczególnych zadań, częstotliwość monitorowania realizacji zadania, status i problemy związane z realizacją zadania.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Załącznik 1. Zestawienie oddziaływań na środowisko zadań proponowanych do realizacji w ramach Programu Ochrony Środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 - analiza macierzowa

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
1. Ochrona klimatu i jakości powietrza												
Bieżąca weryfikacja oraz prowadzenie bazy obiektów posiadających system ochrony przeciwpożarowej zawierające >3kg substancji zubożających warstwę ozonową oraz niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Plany Gospodarki Niskoemisyjnej	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Modernizacja budynków w celu poprawy efektywności energetycznej, stosowanie energooszczędnych materiałów i technologii przy budowie nowych obiektów, budownictwo pasywne	0	+	+	0	0	0/-	0	0	0	+	+	+
Poprawa efektywności energetycznej procesów technologicznych poprzez wytworzenie i dystrybucję energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Zakup pojazdów niskoemisyjnych: spełniających normy EURO6, zasilanych paliwem alternatywnym	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Modernizacja energochłonnej infrastruktury wodno-ściekowej	+	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Instalacje oczyszczania powietrza poprocesowego na terenie zakładów gospodarki odpadami	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Budowa i modernizacja dróg	0/-	+/-	+/-	+/-	0/-	0/-	0/-	0/-	-	+/-	+/-	-
Monitoring zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Promocja ecodriving	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Wprowadzenie rozwiązań typu e-urząd	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Programy ochrony powietrza (POP) i ich aktualizacje	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Instalacja OZE na budynkach użyteczności publicznej i mieszkalnych	0	+	+	0	0	0/-	0	+	0/-	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Budowa farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem OZE	0	+	+	0	0	0/-	0	+	0/-	+	0	0
Uwzględnienie w mpzp zapisów dotyczących korzystania z odnawialnych źródeł energii	0	+	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Promocja OZE	0	+	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Zmiana sposobu ogrzewania z piecy indywidualnych na centralne ogrzewanie z kotłowni lokalnych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozbudowa sieci ciepłowniczych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Budowa dróg/ścieżek rowerowych	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Budowa systemów rowerów miejskich, uruchomienie wypożyczalni rowerów	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Budowa parkingów buforowych, typu Park&Ride	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Budowa/rozbudowa węzłów przesiadkowych	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Budowa / rozbudowa infrastruktury transportu publicznego	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozbudowa taboru transportu publicznego	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	+	0
Promocja transportu zbiorowego i transportu przyjaznego środowisku	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Systemy taryfikacyjne	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Opracowanie planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	0	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej oraz mieszkalnych	0	+	+	0	0	0/-	0	0	0	+	+	+
Modernizacje kotłowni, modernizacja kogeneratorów; Wymiana kotłów opalanych węglem na wykorzystujące bardziej ekologiczne nośniki energii (olej, gaz, biomasa)	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Rozwój sieci gazowej, gazyfikacja	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	+	0
Modernizacja oświetlenia budynków – wymiana na systemy energooszczędne	0	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Montaż efektywnego energetycznie oświetlenia ulicznego/drogowego	0	+	+	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Zastosowanie inteligentnego systemu	0	+	+	0	0	0/-	0	+	0	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
sterowania oświetleniem ulicznym; Rozwój wykorzystania ogniw fotowoltaicznych w systemach hybrydowych do zasilania urządzeń i instalacji infrastruktury drogowej (znaków, świateł ostrzegawczych)												
Budowa systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych	0	+	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0
2. Zagrożenia hałasem												
Programy ochrony środowiska przed hałasem (POH) i ich aktualizacje	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0	+	0	0
Wyprowadzenie ruchu ciężkiego poza teren zabudowany; Budowa obwodnic miast	0/-	+/-	+/-	+/-	0/-	0/-	0/-	0/-	-	+/-	+/-	-
Budowa ekranów akustycznych	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0/-	+	0	0
Zieleń osłonowa, izolacyjna	0/+	+	+	+	0/+	0/+	0/+	0	+	+	0	0
Opracowanie mapy akustycznej, POH, przebudowa ulic, pomiary hałasu	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0	+	0	0
Stosowanie tzw. cichych nawierzchni podczas remontów i przebudów istniejącej sieci drogowej	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0	+	0	0
Modernizacja nawierzchni dróg	0/-	+/-	+/-	+/-	0/-	0/-	0/-	0/-	0	+	0	0
Modernizacja transportu tramwajowego: korekcja profilu obręczy kół tramwajowych, zakup nowych/modernizacja tramwajów, poprawa stanu technicznego torowisk	0	0	0	+	0	0/+	0	0	0	+	0	0
3. Pola elektromagnetyczne												
Wprowadzenie do mpzp zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
Ograniczanie koncentracji źródeł promieniowania elektromagnetycznego na etapie planowania i wydawania decyzji lokalizacyjnych i środowiskowych	0	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
4. Gospodarowanie wodami												
Przegląd i aktualizacja wstępnej oceny ryzyka powodziowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego Przegląd i aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry Przegląd i aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionów wodnych												
Opracowanie planu przeciwdziałania skutkom suszy w regionie wodnym Warty	+	0	+	0	+	+	+	+	0	0	0	0
Zwiększenie retencji wodnej poprzez inwestowanie w „zieloną” i „niebieską” infrastrukturę	+	0	+	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Plany utrzymania wód w regionach wodnych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Inwestycje dot. urządzeń ochrony przed powodzią i retencji wodnej	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	+	+
Odbudowa systemów melioracji szczegółowych	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	0	0
Budowa i utrzymanie zbiorników retencyjnych/ przeciwpowodziowych	+	0	0	0	-	-	-	0/+	0/-	+	+	+
Utrzymanie stawów wiejskich	+	0	0	0	0	+	+	+	+	+	+	0
Konserwacja rzek, kanałów, rowów	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	0	0
Dotacje dla spółek wodnych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przegląd i aktualizacja map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego; Przegląd i aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Warty Przegląd i aktualizacja planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla regionu wodnego Środkowej Odry	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Inwestycje dot. urządzeń ochrony przed powodzią	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	+	+
Doposażenie Państwowej Straży Pożarnej na potrzeby usuwania skutków powodzi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
systemu wczesnego ostrzegania ludności												
Utrzymanie wałów przeciwpowodziowych	+	0	0	0	0	-	-	0	0/-	+	+	+
Remonty przepustów i budowli piętrzących wody	+	0	0	0	0	-	-	0	0	+	+	+
Konserwacja rowów melioracyjnych	+	0	0	0	0	-	-	0	0	+	+	+
Zakup pompy pożarniczej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Odwadnianie terenów i modernizacja systemów odwodnieniowych	0/-	0	0	0	0	0/-	0/-	0	0	+	+	+
Wyposażenie magazynu przeciwpowodziowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Plany operacyjne ochrony przed powodzią oraz plany zarządzania kryzysowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Uwzględnianie w mpzp obszarów zagrożenia powodziowego	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	+
Opracowanie dokumentacji dla wyznaczenia obszaru ochronnego zbiornika śródlądowych wód powierzchniowych	+	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0
Opracowanie dokumentacji pn. „Oszacowanie kosztów ustanowienia obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 138 – Pradolina Toruń-Eberswalde”	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Realizacja postanowień aktualizacji Planów Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Przywrócenie ciągłości ekologicznej rzek oraz rewitalizacji ich dolin	+	0	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0
Naprawa/konserwacja systemów drenarskich i rurociągów melioracyjnych na użytkach rolnych	+	0	0	0	0	+/-	-	0	0	+	0	0
Monitoring wód podziemnych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programy obniżania strat wody	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Działania edukacyjne oraz akcje promujące oszczędzanie wody	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Zabudowa punktów pomiarowych zużycia wody wraz z wyposażeniem sieciowym	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Weryfikacja wykazów wód dla regionu wodnego	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Identyfikacja znaczących oddziaływań antropogenicznych i ocena ich wpływu na stan wód powierzchniowych i podziemnych w regionie wodnym	+	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Opracowanie projektu warunków korzystania z wód dla wybranych zlewni	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Zadania wskazane do realizacji w aktualizacji Programu Wodnośrodowiskowego Kraju	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Zagospodarowanie retencyjne zlewni Rowu Złotnickiego m. Poznań, gm. Suchy Las	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	0
Budowa przepławek na wybranych ciekach	+	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0
Weryfikacja wód powierzchniowych i podziemnych wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych oraz obszarów szczególnie narażonych (OSN), z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do tych wód należy ograniczyć oraz opracowanie programów działań mających na celu ograniczenie odpływu azotu ze źródeł rolniczych na OSN	+	0	0	0	+	+	0	0	0	+	0	0
Edukacja rolników w zakresie ochrony wód	+	0	0	0	+	+	0	0	0	+	0	0
Rekultywacja jezior, stawów	+	0	0	0	0	+	0	0	0	+	0	0
5. Gospodarka wodno-ściekowa												
Budowa wodociągów; Budowa studni, ujęć wód	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Budowa/ rozbudowa sieci wodociągowych	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Budowa / modernizacja ujęć wód i stacji uzdatniania wód	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Inteligentne systemy zarządzania siecią wodociągową	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Budowa/modernizacja kanalizacji sanitarnej	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Budowa/modernizacja kanalizacji deszczowej	+	0	0	0	0/-	0	0	0	0	+	0	0
Budowa i rozbudowa oczyszczalni ścieków	+	0	0	0	0/-	0/-	0	0	0	+	0	0
Podczyszczanie wód opadowych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Inteligentne systemy zarządzania siecią kanalizacyjną	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Dotacje do przydomowych oczyszczalni ścieków	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	+	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
6. Zasoby geologiczne												
Ochrona złóż kopalin poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w mpzp	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0
Kontrole w zakresie wykonywania postanowień udzielonych koncesji oraz eliminacja nielegalnych eksploatacji	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0	0	0
Ochrona złóż przed zabudową poprzez uwzględnienie złóż w mpzp	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0
Ochrona środowiska przed ujemnymi skutkami działalności górniczej	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Rekultywacja terenów poeksploatacyjnych, w tym prace związane z przyszłą rekultywacją techniczną i biologiczną wyrobisk	+	0	0	0	+	+	+	+	+	+	0	0
Rekultywacja kopalni kruszyw naturalnych	0	0	0	0	+	0	0	+	0	0	0	0
7. Gleby												
Wykonywanie badań glebowych	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Doposażenie jednostek OSP w sprzęt do remediacji terenów zanieczyszczonych	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Remediacja zanieczyszczonego terenu w ramach budowy drogi	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
Rekultywacja terenów zdegradowanych / przemysłowych	0	0	0	0	+	0	0	0	0	0	0	0
8. Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów												
Odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Budowa stacji przeładunkowych	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zakup pojemników i kontenerów na odpady	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zakup kontenerów / pojemników do selektywnego zbierania odpadów komunalnych	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Budowa/modernizacja PSZOK	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zakup pojazdów na potrzeby zbierania odpadów	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Budowa/modernizacja instalacji do przetwarzania odpadów	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Zagospodarowanie biogazu	0	+	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	+	+	+	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Promocja budowy przydomowych kompostowników	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0
Działania edukacyjne dla mieszkańców	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Rekultywacja składowisk odpadów lub zamkniętej kwatery	+	0	0	0	+	+	0	0	+	+	0	0
Demontaż azbestu i unieszkodliwianie odpadów azbestu	0	+	0	0	0	0	0	0	0	+	0	0
Zagospodarowanie osadów ściekowych	+	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	0
Budowa instalacji do przetwarzania odpadów innych niż komunalne	+	0/-	0	0	+	+	0	0	+/-	+	0	0
9. Zasoby przyrodnicze												
Ustanawianie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Realizacja działań ochronnych wynikających z ustanowionych Planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Oczyszczanie wód dopływających do jezior	+	0	0	0	0	+	+	0	0	+	0	0
Przywrócenie siedliska jako kompensacja przyrodnicza w ramach budowy drogi	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Utrzymanie właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków fauny i flory w ramach sieci Natura 2000	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
Współpraca z instytucjami zarządzającymi obszarami Natura 2000	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Czynna ochrona cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz cennych siedlisk na terenie parków krajobrazowych	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Ustanawianie planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Realizacja działań ochronnych wynikających z ustanowionych planów ochrony i zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Działania ochrony czynnej w wybranych rezerwach przyrody na terenie RDLP w Poznaniu	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Zalesienie 50ha WPN w związku z realizacją budowy drogi	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Ochrona istniejących form ochrony przyrody oraz prace pielęgnacyjne i ochronne z tym związane (w tym inwentaryzacja)	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Tworzenie nowych form ochrony przyrody	+	0	0	0	+	+	+	0	+	+	0	0
Doraźna realizacja działań ochrony czynnej	0	0	0	0	0	+	+	0	0	+	0	0
Ochrona stanowisk gatunków chronionych podczas wykonywania prac leśnych, dostosowanie terminów prac do biologii gatunków, wnioskowanie do RDOŚ o strefy ochronne	0	0	0	0	0	+	+	0	0	+	0	0
Restytucja gatunków chronionych	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Zakup budek lęgowych dla gatunków chronionych	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Program ochrony kasztanowców	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Zasiedlanie gatunkami zwierzyny drobnej	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Usuwanie barszczu Sosnowskiego	0	0	0	0	0	+	+	0	0	+	0	0
Program ochrony starych drzew na terenach zurbanizowanych	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Realizacja Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa w zakresie trwale	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
zrównowazonej gospodarki leśne												
Utrzymanie i zwiększenie obecnego stanu zalesienia	+	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0	0
Plany urządzania lasów	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa	0	0	0	0	0	+	+	0	0	0	0	0
Zalesianie luk, nieużytków oraz niewielkich fragmentów terenów rolniczych, powodujących defragmentację obszarów leśnych	+	0	0	0	+	+	+	0	+	0	0	0
Ochrona, pielęgnacja i odtwarzanie poprzez nasadzenie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych tworzących korytarze ekologiczne	+	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0	0
Działania na rzecz ochrony i zachowania krajobrazu parków krajobrazowych realizowane poprzez udział w postępowaniach administracyjnych	0	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0	0
Konserwacja/rewitalizacja i prace pielęgnacyjne parków, terenów rekreacyjnych, zieleni miejskiej	0	0	0	0	0	+	+	0	+	+	0	0
Przeprowadzenie audytu krajobrazowego województwa	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+
Ochrona unikalnych form krajobrazu obszarów wiejskich poprzez kształtowanie odpowiedniej polityki przestrzennej	0	0	0	0	0	0	0	0	+	+	0	+
Odtwarzanie alei śródpolnych	+	0	0	0	0	+	+	0	+	0	0	0
Zieleń drogowa, osłonowa, izolacyjna	+	+	0	+	+	+	+	0	+	+	0	0
10. Zagrożenia poważnymi awariami												
Zakup samochodów pożarniczych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Budowa strażnic dla jednostek straży pożarnej	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Zapobieganie, przeciwdziałanie oraz ograniczanie skutków zagrożeń związanych z pożarami lasów	0	0	0	0	+	+	0	0	0	+	0	0
Doposażenie jednostek OSP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Nadzór nad zakładami zwiększonego i dużego ryzyka wystąpienia poważnej	+	+	0	0	+	+	0	0	0	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Typy zadań	Woda	Powietrze	Klimat	Klimat akustyczny	Powierzchnia ziemi	Rośliny i zwierzęta	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Krajobraz	Ludzie	Zabytki	Dobra materialne
awarii przemysłowej oraz aktualizacja rejestru tych zakładów												
Zakup sprzętu ratowniczo-gaśniczego, sorbentów	0	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	+
Zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia do przeciwdziałania nadzwyczajnym zagrożeniom środowiska dla jednostek straży pożarnej	+	0	0	0	+	0	0	0	0	+	0	+
Wprowadzenie systemu alarmowania / ostrzegania dla mieszkańców o nadzwyczajnych zagrożeniach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Modernizacja punktów alarmowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
11. Edukacja												
Działania edukacyjne z zakresu ochrony środowiska i przyrody	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	0	0
Systemy ostrzegania o zagrożeniach	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Działalność edukacyjna państwowych służb: hydrologiczno-meteorologicznej oraz hydrogeologicznej												
12. Monitoring środowiska												
Monitoring jakości powietrza; wód; hałasu; pól elektromagnetycznych	+	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Prowadzenie pomiarów i obserwacji meteorologicznych i hydrologicznych	+	0	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+
Monitoring wód podziemnych	+	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Monitoring: składowisk odpadów komunalnych, jakości wód, powietrza oraz poziomu hałasu	+	+	+	+	+	+	+	0	0	+	0	0
Obserwacje opadów atmosferycznych	+	0	0	0	0	0	0	+	0	+	0	+
Automatyczna stacja pomiaru zanieczyszczeń środowiska	+	+	+	+	0	0	0	0	0	+	0	0
Opracowanie raportów o stanie środowiska, raportów z monitoringu	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0
Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska	+	+	+	+	+	+	+	+	0	+	0	0

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Załącznik 2. Odniesienie do uwag Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
1.	Rozdział 9.2.14	<p>Zgodnie 2 art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit. e ustawy o oś prognoza oddziaływania na środowisko określa, analizuje i ocenia przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów, a także na środowisko, w tym m.in. na różnorodność biologiczną, zwierzęta i rośliny. W przypadku braku informacji dotyczących szczegółowych rozwiązań technicznych poszczególnych przedsięwzięć inwestycyjnych wyznaczonych w ramach projektu Programu i/lub ich konkretnej lokalizacji ocena przewidywanego oddziaływania powinna przedstawiać typowe dla danego rodzaju przedsięwzięć inwestycyjnych oddziaływania na środowisko i ich potencjalne skutki środowiskowe. W związku z powyższym, w prognozie proszę wskazać, które z zadań wymienionych w projekcie Programu są planowane do realizacji na obszarach chronionych. Ponadto proszę określić, przeanalizować i ocenić wpływ w wyniku realizacji ustaleń projektu Programu na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność i spójność sieci, na cele ochrony rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych, stanowiska dokumentacyjnego i użytków ekologicznych.</p>	<p>Uwzględniono.</p> <p>W przypadku przedsięwzięć, dla których nie wskazano konkretnych lokalizacji w rozdz. 9.2.14 opisano typowe oddziaływania dla zadań inwestycyjnych z zakresu: gospodarki wodno-ściekowej, utrzymania wód, ochrony przeciwpowodziowej, rozwoju odnawialnych źródeł energii, rozbudowy i modernizacji dróg.</p> <p>Ponadto oddziaływania poszczególnych rodzajów zadań na elementy środowiska mogące odnosić się do obszarów Natura 2000. opisane zostały w rozdz. 9.2.1. – 9.2.12.</p> <p>W przypadku inwestycji, dla których wskazano konkretną lokalizację dokument został uzupełniony o wskazanie, które zadania zlokalizowane są na obszarach chronionych oraz czy stanowią zagrożenie dla przedmiotów ochrony, integralności i spójności obszarów chronionych.</p>
2.	Rozdział 9.3	<p>W rozdziale 9.3. na str. 145 prognozy przedstawiono przewidywane oddziaływania skumulowane wynikające z równoczesnej realizacji kilku zadań ujętych w projekcie Programu. Informuję, że prognoza powinna określać, analizować i oceniać przewidywane oddziaływania skumulowane związane z realizacją zadań w ramach projektu Programu na środowisko (w tym na formy ochrony przyrody) z uwzględnieniem istniejących już przedsięwzięć na terenie województwa wielkopolskiego. W związku z powyższym prognozę proszę uzupełnić w tym zakresie.</p>	<p>Uzupełniono. Dokument zgodnie z wymogami ustawowymi zawiera opis możliwych oddziaływań skumulowanych. Nie zidentyfikowano oddziaływań skumulowanych planowanych zamierzeń z istniejącymi już przedsięwzięciami na terenie województwa.</p>
3.	Rozdział 9.2 Tabela 28	<p>W rozdziale 9.2. prognozy w formie tabelarycznej przedstawiono oddziaływanie na środowisko poszczególnych zadań przewidzianych do realizacji w ramach Programu" za pomocą oznaczeń: „(0) - brak oddziaływania, oddziaływanie neutralne”, „(-) - potencjalnie negatywne oddziaływanie” oraz „(+) - potencjalnie korzystne oddziaływanie”. Napisano również, że „w niektórych przypadkach oddziaływanie może mieć jednocześnie pozytywny lub negatywny wpływ na dany element środowiska, np. w przypadku budowy dróg”. Jednakże z oznaczeń zawartych w tabeli 28 zatytułowanej „Wpływ realizacji zadań Programu na poszczególne komponenty</p>	<p>Uwzględniono. Ujednolicono zapisy.</p> <p>W Tabeli 28 znajdują się zadania, dla których wskazano jednocześnie negatywny i pozytywny wpływ na poszczególne elementy środowiska, np.: „Budowa i modernizacja dróg”, „Wyprowadzenie ruchu ciężkiego poza teren zabudowany; Budowa obwodnic miast”, „Modernizacja nawierzchni dróg”, a także zadania dla których wskazano jednocześnie</p>

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		<p>środowiska, zdrowie ludzi, dobra kultury i dobra materialne" wynika, że część zadań inwestycyjnych będzie miało wyłącznie neutralny lub pozytywny wpływ na poszczególne komponenty środowiska. W związku z powyższym, proszę zweryfikować oznaczenia zawarte w tabeli 28 w odniesieniu do przedsięwzięć inwestycyjnych i ich przewidywanego oddziaływania na poszczególne komponenty środowiska, zarówno na etapie ich realizacji (budowy), jak i eksploatacji.</p>	<p>neutralny i negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiska, np.: „Budowa wodociągów; Budowa studni, ujęć wód”, „Budowa/modernizacja kanalizacji sanitarnej”.</p>
4.	Rozdział 9.2.1 i 9.2.13	<p>W rozdziale 9.2.1. na str. 133 prognozy w odniesieniu do przedsięwzięć z zakresu ochrony klimatu i jakości powietrza", w tym m.in. „budowy i modernizacji dróg”, „budowy farm/elektrowni/ciepłowni z wykorzystaniem OZE" itp. napisano.. Na poziomie szczegółowości Prognozy dokumentu, jakim jest program ochrony środowiska, nie jest możliwy do oszacowania zarówno stopień redukcji, jak i stopień zwiększenia emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu, związanych z realizacją ww. przedsięwzięć na terenie województwa. W niniejszym dokumencie nie ma bowiem możliwości odniesienia się do konkretnych rozwiązań technicznych. Poziom szczegółowości prowadzonej oceny oddziaływania jest ściśle powiązany z poziomem szczegółowości przedmiotowego Programu. W celu dokładnego określenia oddziaływania na środowisko dla konkretnych inwestycji należy przeprowadzić postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko". Ponadto, w rozdziale 9.2.13. na str. 138 prognozy zatytułowanym „Oddziaływanie na cele środowiskowe jednolitych części wód" napisano: „(...) ocena wpływu konkretnego przedsięwzięcia na jaw jest dokonywana na etapie oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Prawidłowo przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko skutecznie wskazuje możliwości eliminacji potencjalnych negatywnych oddziaływań na cele ochrony jaw". Zgodnie z art. 52 ust. 1 ustawy oś informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem. Z informacji zawartych w tabeli 30 projektu Programu wynika, że znana jest lokalizacja części z zaplanowanych inwestycji. Znając ich lokalizację prawidłowa ocena oddziaływania powinna być oparta o dokładne rozpoznanie elementów środowiska, czego nie zawarto w prognozie. Ponadto informuję, że przeniesienie oceny oddziaływania zaplanowanych w projekcie Programu przedsięwzięć na etap decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach może skutkować niemożliwością ich realizacji w przypadku stwierdzenia możliwości znaczącego negatywnego oddziaływania na</p>	<p>Uwaga tożsama z uwagą nr 1. Uzupełniono odpowiednie zapisy. Patrz uwaga nr 1.</p>

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		<p>środowisko, w tym na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, ich integralność i spójność sieci. W związku z powyższym należy dokonać oceny oddziaływania planowanych przedsięwzięć na wszystkie komponenty środowiska i uzupełnić prognozę w tym zakresie.</p>	
5.	Rozdział 9.2	<p>W rozdziale 9.2. prognozy w formie opisowej określono, przeanalizowano i oceniono przewidywane oddziaływania ujętych w projekcie Programu przedsięwzięć na wybrane komponenty środowiska, których przewidywany wpływ w formie macierzy przedstawiono również w tabeli 28 prognozy. Jednakże w rozdziałach 9.2.1., 9.2.2., 9.2.4., 9.2.5., 9.2.6., 9.2.7., 9.2.8., 9.2.9. prognozy w formie opisowej nie odniesiono się do wszystkich przedsięwzięć zaplanowanych do realizacji wskazanych w tabeli oraz do przewidywanego oddziaływania na wszystkie komponenty środowiska, w szczególności zadań, których realizacja może wiązać się ze znaczącą ingerencją w środowisko naturalne. Prognozę proszę uzupełnić w przedmiotowym zakresie.</p> <p>Analizę potencjalnych oddziaływań, które mogą być skutkiem realizacji poszczególnych działań wyznaczonych w projekcie dokumentu, proszę przedstawić w formie opisowej wraz z merytorycznym uzasadnieniem i odpowiednimi wnioskami wynikającymi z tej analizy. Przy czym informuję, że w przypadku braku informacji dotyczących szczegółowych rozwiązań technicznych poszczególnych inwestycji wyznaczonych do realizacji w projekcie Programu i/lub ich konkretnej lokalizacji, ocena oddziaływania na środowisko powinna mieć charakter hipotetyczny, wskazywać możliwe do wystąpienia oddziaływania, uwzględniając różne warianty realizacji przedsięwzięcia, przede wszystkim najbardziej niekorzystne dla środowiska. Analiza oddziaływania winna przedstawiać typowe dla danego rodzaju przedsięwzięć inwestycyjnych oddziaływania na środowisko i ich potencjalne skutki środowiskowe. Pomocne w takiej sytuacji może być korzystanie z informacji dotyczących inwestycji o podobnym charakterze i skali [R. Bednarek (red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań 2012, s. 50]. Ponadto, w prognozie proszę o wskazanie, czy planowane inwestycje były uwzględnione w innych dokumentach planistycznych, dla których przeprowadzono strategiczną ocenę oddziaływania na środowisko, bądź uzyskano decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach.</p>	<p>W dokumencie przedstawiono przewidywane oddziaływania na wszystkie komponenty środowiska, w szczególności dla typów zadań, których realizacja może wiązać się ze znaczącą ingerencją w środowisko.</p> <p>Uzupełniono zapisy dotyczące innych dokumentów planistycznych oraz decyzji środowiskowych.</p> <p>Oceniany dokument (Program ochrony środowiska) nie jest dokumentem dotyczącym planowania przestrzennego.</p>
6.	-	<p>Określając, analizując i oceniając przewidywane oddziaływanie na krajobraz, w prognozie proszę odnieść się do potrzeby ochrony krajobrazu oraz konieczności prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl</p>	<p>W Prognozie uwzględniono uwarunkowania wynikające z Europejskiej Konwencji Krajobrazowej.</p>

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
		Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98).	
7.	-	Oceniając przewidywane oddziaływanie na klimat, w prognozie proszę odnieść się do kształtowania się warunków termicznych, anemometrycznych, wilgotnościowych. W prognozie proszę również przeanalizować w jaki sposób przewidywane zmiany klimatu (mikroklimatu) wpłyną na pozostałe komponenty środowiska. Określając wpływ realizacji ustaleń projektu Programu na klimat wskazane jest uwzględnienie zaleceń zawartych w opracowaniu Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030" (3PA2020), opublikowanym na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska (www.mos.govpl).	Oceniając oddziaływanie na klimat uwzględniono warunki termiczne, anemometryczne, wilgotnościowe. Uwzględniono zalecenia zawarte w opracowaniu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020). Adaptację do zmian klimatu przedstawiono w Programie. Dokument jakim jest Program obejmuje obszar znacznie większy niż skala mikro. Prognoza analizuje skutki wpływu na środowisko Programu ochrony środowiska.
8.	Rozdział 4.11	W rozdziale 4.11 projektu Programu zatytułowanym „Zasoby przyrodnicze” wymieniono obszary objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 1 t kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651, z późn. zm.). Dane przedstawiono wg stanu na 2014 rok. W prognozie proszę podać aktualną liczbę poszczególnych obszarów chronionych znajdujących się w województwie wielkopolskim.	Wyjaśnienie: Zgodnie z przyjętymi założeniami w Programie przedstawiono stan środowiska dla 2014 r. W Prognozie dane dotyczące obszarów chronionych zostały przedstawione wg aktualnych danych: RDOŚ w Poznaniu oraz w przypadku obszarów chronionego krajobrazu wg danych UMWW.
9.	Rozdział 9.2.1 i rozdział 10	W rozdziale 9.2.1. na str. 130 prognozy opisano przewidywane oddziaływanie termomodernizacji budynków na gatunki ptaków objętych ochroną. Następnie, na str. 131 prognozy opisano przewidywane oddziaływanie w wyniku budowy instalacji odnawialnych źródeł energii na budynkach użyteczności publicznej (montaż baterii fotowoltaicznych) na gatunki zwierząt, szczególnie ptaki i owady. W obu przypadkach wskazano ponadto, że prace powinny być prowadzone poza okresem lęgowym ptaków, tj. poza okresem 15 kwietnia do 15 sierpnia. Natomiast w tabeli 30 w rozdziale 10 na str. 150 prognozy wskazano, że „należy dostosować terminy i sposób wykonania prac do okresów lęgowych ptaków”, bez podania konkretnego okresu. Proszę ujednoclić zapisy prognozy dotyczące możliwości prowadzenia tego typu inwestycji przy zachowaniu ochrony gatunkowej ptaków.	Uwzględniono
10.	-	W odniesieniu do planowanych prac termomodernizacyjnych informuję, że budynki mogą być również miejscem występowania nietoperzy. Proszę uzupełnić zapisy projektu Programu i prognozy w tym zakresie.	Uwzględniono

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

L.p.	Część dokumentu	Treść uwagi	Uwzględnienie / nieuwzględnienie uwagi (uzasadnienie)
11.	Rozdział 4.2.2.	Nawiązując do zapisów w rozdziale 4.2.2. na str. 17-19 projektu Programu informuję, że na stronie internetowej Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu zostało opublikowane opracowanie Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2015". Biorąc powyższe pod uwagę proszę zaktualizować informacje zawarte w projekcie Programu dotyczące stanu powietrza.	Nie uwzględniono. Zgodnie z założeniami przyjętymi przy opracowywaniu Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego diagnoza stanu środowiska została oparta na danych za 2014 r. , co podkreślono w rozdziale 2.2 „Metodyka i tok pracy” Programu.
12.	-	Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 1 lit, a ustawy coś w prognozie proszę zawrzeć informacje o zawartości projektowanego dokumentu.	Informacje o zawartości projektowanego dokumentu przedstawiono w rozdziale 2 Prognozy, w którym zawarto informacje o zawartości i głównych celach projektowanego dokumentu.
13.	-	W prognozie proszę określić sposoby, w jakich cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym, o których mowa w rozdziale 3 prognozy zostały uwzględnione podczas opracowywania projektu Programu, zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt. 2 lit. d ustawy ooś.	W rozdziale 3 Prognozy przedstawiono cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym oraz sposoby ich uwzględnienia. Przy określaniu celów, kierunków interwencji oraz działań zaproponowanych w dokumencie uwzględniano cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, regionalnym i lokalnym.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Załącznik 3. Uwagi w ramach konsultacji społecznych

Lp.	Treść uwagi:	Osoba zgłaszająca:	Czy uwaga została uwzględniona:
1.	Utrzymania w mocy zakazów z rozporządzenia wojewody pilskiego nr 9/982 dn. 15.05.1998 w sprawie ustanowienia obszaru terenu chronionego krajobrazu dolina wełny i ryzna gołaniecko wągrowiecka dla obszaru sołectwo Budziszewko.	Osoby fizyczne	Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego. Uwaga dotyczy kompetencji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.
2.	Cele: Jasne i klarowne ustanowienie narzędzi administracyjno-prawnych chroniących nasz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wełny i Rynny Gołaniecko – Wągrowieckiej ustanowionej rozporządzeniem Wojewody Pilskiego Nr 5/98	Osoba fizyczna	Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego.

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Lp.	Treść uwagi:	Osoba zgłaszająca:	Czy uwaga została uwzględniona:
	<p>z dnia 15 maja 1998r., które zostało utrzymane w mocy obwieszczeniem Wojewody Wielkopolskiego z dnia 24 marca 1999r. przed intensywną hodowlą przemysłową trzody, bydła, drobiu etc. w tym typu bezściółkowego, hodowli zwierząt futerkowych na przemysłową skalę, uciążliwego przemysłu, który w znacznym stopniu mógłby wpływać na zanieczyszczenie cennego ekosystemu. Takie przedsięwzięcia będą katastrofalne dla atrakcyjności turystycznej naszej wsi i Jeziora Budziszewskiego.</p> <p>Rewitalizacja Jeziora Budziszewskiego pod względem czystości wody, przywrócenia równowagi gatunkowej, podniesienia atrakcyjności jeziora pod względem turystycznym.</p>		<p>Uwaga dotyczy kompetencji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.</p>
3.	<p>W tab.28 Cele i kierunki interwencji Programu pkt. 12 Monitoring Środowiska – zadanie pn. Działalność kontrolna w zakresie ochrony środowiska powinno być szczególnie podkreślone/posiadać wyższą rangę.</p>	<p>Starostwo Powiatowe w Ostrzeszowie Zamkowa 31, 63-500 Ostrzeszów starosta@powiatostrzeszowski.pl 62 732 00 40; 62 730 17 71</p>	<p>Dokument zawiera cele i zadania w dziesięciu obszarach interwencji oraz zagadnieniach horyzontalnych takich jak monitoring i edukacja ekologiczna. Zadania te zostały poruszone w poszczególnych obszarach interwencji. W naszej ocenie ich ranga jest adekwatna do aktualnego stanu formalno-prawnego. Wszystkie obszary interwencji muszą być traktowane jako równoprawne.</p>
4.	<p>Objęcie Złotogórskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu ochroną poprzez objęcie uchwałą w sprawie obszaru chronionego krajobrazu</p>	<p>Osoba fizyczna</p>	<p>Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego. Uwaga dotyczy kompetencji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.</p>
5.	<p>Uwzględnienie w Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Wielkopolskiego wyraźnego zapisu dot. całkowitej i trwałej nieeksploatacyjności złóż węgla w tzw. „rowie poznańskim” (złóża: Oczkowice, Czempin, Krzywiny i Gostyń).</p>	<p>Nowoczesna RP Koło w Puszczykowie</p>	<p>Wprowadzono dodatkowe zapisy w zakresie zagrożeń płynących dla środowiska z tego rodzaju działalności. Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie mającym mocy aktu prawa miejscowego.</p>

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Lp.	Treść uwagi:	Osoba zgłaszająca:	Czy uwaga została uwzględniona:
		<p>Fundacja Aktywności Lokalnej ul. Lipowa 6A, 62-040 Puszczykowo biuro@fal.org.pl Biuro: 61 668 68 08;</p> <p>Osoby fizyczne</p>	

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Lp.	Treść uwagi:	Osoba zgłaszająca:	Czy uwaga została uwzględniona:
6.	<p>Wniosek o zachowanie i wzmocnienie dominanty obszarów cennych krajobrazowo, turystycznie i wypoczynkowo oraz pełniących rolę korytarzy ekologicznych:</p> <p>Wskazuje się na podkreślenie następujących elementów:</p> <p>1. Dla wypełnienia zobowiązań prawa wspólnotowego związanych z redukcją dwutlenku węgla w atmosferze - skierowanie działań organów województwa wielkopolskiego na informowanie samorządów gminnych w województwie na uwzględnianie zwiększania zalesienia miejsc, które spełniają do tego warunki (niskiej klasy grunty rolne nieopłacalne do produkcji rolnej).</p> <p>2. Ograniczenie prowadzenia uciążliwej działalności gospodarczej na obszarach chronionego krajobrazu (np. urządzeń infrastruktury technicznej jako emitentów hałasu, promieniowania elektromagnetycznego, emitentów zanieczyszczeń chemicznych powietrza) jako obszarach</p>	<p style="text-align: center;">Przedstawiciel Stowarzyszenia Stowarzyszenie Ochrony Środowiska i Przyrody Złotogórskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu</p>	<p>Wprowadzono dodatkowe zapisy w Programie.</p> <p style="text-align: center;">Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego.</p> <p>Uwaga dotyczy kompetencji Sejmiku Województwa Wielkopolskiego.</p>

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Lp.	Treść uwagi:	Osoba zgłaszająca:	Czy uwaga została uwzględniona:
	<p>cennych krajobrazowo oraz na wzgląd na warunki życia i spokój ludzi i zwierząt.</p> <p>3. Nacisk organów województwa wielkopolskiego na pozyskanie w najbliższej przestrzeni czasu środków z budżetu centralnego lub środków pozarządowych na stworzenie, w szerszym pasie długości niż obecnie, wzdłuż autostrady A 2 ekranów akustycznych - dotyczy to zarówno formy naturalnych barier w postaci sadzenia zakrzewienia lub zadrzewienia, jak również budowy sztucznych elementów dźwiękochłonnych.</p>		<p>Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego.</p>
7.	<p>W związku z planowanym opracowaniem domagamy się objęcia szczególnym nadzorem Wytwórni Mas Bitumicznych w Kąkolewie, gm. Osieczna, mieszczącym się przy ulicy Przemysłowej. Ze względu na nieuporządkowany dotąd problem ponadnormatywnej emisji pyłów do środowiska i okoliczne budynki mieszkaniowe oraz emisję hałasu, której dotąd nie zaradzono w wystarczający sposób.</p>	<p style="text-align: center;">Osoba fizyczna</p>	<p>Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego.</p>
8.	<p>1. W harmonogramie brak wskazania konkretnego zadania planowanego do realizacji w okresie 2014-202, określenia konkretnej nazwy gminy- podmiotu odpowiedzialnego. Powstaje pytanie czy wskazane w ankiecie zadania przez Gminę Wągrowiec zostały uwzględnione do realizacji.</p> <p>2. Brak wskazani źródeł finansowania, np. dla zapobieganie powstawaniu odpadów. Pytanie brzmi: czy prognozowane przedsięwzięcie będzie musiało być realizowane z własnych środków finansowych? Czy przekroczenia kosztów z danego obszaru interwencji, które zostały oszacowane na podstawie danych z przekazanych ankiet a nie odzwierciedlały kosztów wszystkich gmin je składających, będą skutkowały negatywnie w jakikolwiek sposób.</p>	<p style="text-align: center;">Urząd Gminy Wągrowiec ul. Cysterska 22, 62-100 Wągrowiec wagrow@wokiss.pl 67 268 08 00 67 268 08 03</p>	<p>W Programie przedstawiono otwarty katalog możliwych do realizacji zamierzeń, zadań i typów zadań inwestycyjnych.</p> <p>Wszystkie zadania zgłoszone przez JST oraz inne instytucje zostały uwzględnione w sumarycznych kwotach harmonogramu.</p> <p>Ewentualne przekroczenia oszacowanych kosztów wdrożenia zadań z danego obszaru interwencji nie będą skutkowały negatywnie w jakikolwiek sposób.</p>
9.	<p>Zakwalifikowanie norki amerykańskiej jako zagrożenia dla środowiska oraz dla przedmiotów ochrony w sieci Natura 2000 w województwie wielkopolskim.</p>	<p style="text-align: center;">Stowarzyszenie Nasza Wieś Kraśnice 86B 64-030 Śmigiel naszawies.stowarzyszenie@gmail.com</p>	<p>Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego.</p>

PODSUMOWANIE STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
„Programu ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020”

Lp.	Treść uwagi:	Osoba zgłaszająca:	Czy uwaga została uwzględniona:
10.	<p>Na terenie obszaru chronionego Burmistrz Rogoźna wydaje pozwolenie środowiskowe na budowę przemysłowej hodowli trzody chlewnej.</p> <p>W rozporządzeniu: Rozporządzenie Nr 5/98 Wojewody Pilskiego z dnia 15 maja 1998 r. w sprawie ustanowienia obszarów chronionego krajobrazu w województwie pilskim napisane jest że nie pozwala się na hodowlę bezściółkową w nawet najmniejszym zakresie. Mimo to Burmistrz gminy Rogoźno wydają decyzje zezwalającą na budowę takiej inwestycji na kilka set metrów od jeziora i przy dojeździe do ośrodka wypoczynkowego.</p> <p>Proszę o dodanie w planie zapisu o zakazie budowania obiektów przemysłowych, hodowli bezściółkowej i ograniczenie do 100 jednostek przeliczeniowych zwierzyny dużej.</p>	Osoba fizyczna	<p>Wymieniony problem nie leży w gestii uprawnień samorządu województwa.</p> <p>Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie stanowiącym aktu prawa miejscowego. Poruszony problem nie jest możliwy do rozwiązania w tego rodzaju dokumencie.</p>
11.	<p>Nie zgadzam się na realizację zapisów Białej Księgi w rejonie tzw. Rowu Poznańskiego. Nie chcę kopalni odkrywkowej węgla brunatnego we wskazanej lokalizacji. Jako mieszkaniec Wielkopolski wyrażam zaniepokojenie tymi planami, nie godzę się na niszczącą środowisko gospodarkę kopalniami. Bezpośrednim skutkiem odkrywki na tym terenie będzie m.in. zniszczenie środowiska naturalnego Wielkopolski oraz ujęcia uzdatniania wody w Mosinie</p>	Osoba fizyczna	<p>Wprowadzono dodatkowe zapisy w zakresie zagrożeń płynących dla środowiska z tego rodzaju działalności. Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego na lata 2016-2020 jest dokumentem strategicznym, nie mającym mocy aktu prawa miejscowego.</p>